

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

27.10.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложење Нацрта закона о заштити становништва од изложености дуванском диму садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 100/2005) даје се

МИШЉЕЊЕ

Образложење Нацрта закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, који је Савету за регулаторну реформу привредног система поднело на мишљење Министарство здравља, под бројем: 011-00-00215/2009-03, од дана 05.10.2009. године, САДРЖИ АНАЛИЗУ ЕФЕКТАТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Министарство здравља доставило је Савету за регулаторну реформу (у даљем тексту: Савет) на мишљење Нацрт закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, са Образложењем које садржи прилог под називом „Анализа ефеката закона“.

У прилогу „Анализа ефеката закона“ обрађивач прописа је одговорио на сва питања формулисана у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005) и испунио формалне услове прописане наведеним одредбама.

Обрађивач прописа није прецизирао проблеме због којих се доноси закон који регулише заштиту становништва од изложености дуванском диму, али је у оквиру разлога за доношење закона, односно циљева које доношењем закона треба постићи, навео потребу да се заштити здравље, живот и радна способност грађана од дуванског дима, да се дувански дим у потпуности елиминира из дуванског простора имајући у виду да не постоји безбедан ниво изложености дуванском диму, спровођење Оквирне конвенције о контроли дувана Светске здравствене организације коју је Република Србија ратификовала и спровођење Стратегије контроле дувана.

Обрађивач прописа је навео неколико алтернатива политици елиминације дуванског дима из затвореног простора, коју регулише овај закон. Наведено је да је елиминација дуванског дима из затвореног простора једина научно оправдана мера која на одговарајући начин штити здравље становништва од опасних последица излагања дуванском диму и да је исплативост изузетно велика, у поређењу са алтернативом одвајања пушачких и непушачких зона у истом физичком простору, појачаном вентилацијом и филтрацијом у комбинацији са посебно намењеним пушачким зонама или централним и локалним машинама за пречишћавање ваздуха. Обрађивач је истакао да се наведена алтернативе могу прихватити као решења само у прелазном периоду, како би се физичка и правна лица прилагодила, односно до момента потпуне забране пушења у сваком затвореном радном и јавном простору.

Обрађивач прописа је анализирао позитивне ефекте које ће примена закона изазвати, и то позитивне ефекте по здравље становништва, у виду уштеде у систему обавезног здравственог осигурања, смањења нивоа токсина у ваздуху, нижих трошкова одржавања објеката, повећане продуктивности рада због тога што радници нису изложени дуванском диму и што се одређен број радника одвикне од пушења те је одсуствовање са посла мање. Када су у питању негативни ефекти које ће овај закон проузроковати, обрађивач прописа је навео да ће предложена законска решења утицати на смањење конзумирања дуванских производа што, пак, може довести до смањења финансијских прихода произвођача. Обрађивач прописа је навео да искуства других земаља показују да се приходи од акциза на дуванске производе нису смањили, јер је постојало економско и научно оправдање за њихово повећање. Истакнут је закључак, а на основу прикупљених података из земаља где је закон који је обезбедио просторе без дуванског дима ступио на снагу, да пре и након увођења закона или није било никаквог утицаја на угоститељски сектор или је било само позитивних ефеката.

Савет истиче да достављена Анализа ефеката Нацрта закона о заштити становништва од изложености диму обилује подацима везаним за број пушача и здравље становника наше земље и окружења, подацима о последицама од изложености дуванском диму, а такође и упоредним прегледом законодавства у земљама ЕУ. Такође, поред ове анализе тренутног стања по питању здравља људи, обрађивач прописа је предочио и податке везане за процену ефеката предложених решења у виду смањења обољења, смањења загађења ваздуха, нивоа токсина у организму непушача и бивших пушача запослених у угоститељском сектору, смањења пушења на радним и јавним местима и у приватним домаћинствима, смањења пушења међу младима. Међутим, истакнуто је да је за мерење и сагледавање главних ефеката предложених решења на побољшање здравља становништва, посебно респираторног и кардио-васкуларног здравља, потребно да прође период од једне до пет година.

На питање да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове, обрађивач прописа је навео да је у поступку израде овог закона спроведена јавна расправа у трајању од месец дана и то постављањем Нацрта закона на сајт Министарства здравља у периоду од месец дана, а да су, у поступку израде Закона,

прикупљена мишљења Савета за контролу дувана у Републици Србији, као представника угоститеља ради разматрања могућих законских решења, из чега су резултирале предложене прелазне одредбе и временски рок за ступање на снагу законских решења у угоститељским објектима.

Обрађивач прописа није образлагао појединачна кључна решења предложена Нацртом закона у Образложењу, иако би то било од значаја за сагледавање разлога због којих се обрађивач прописа определио за конкретна решења.

Савет скреће пажњу обрађивачу прописа на поједина предложена решења и позива га да иста још једном размотри или образложи:

1. Члан 4. Нацрта закона предвиђа забрану пушења у јавном превозу. **Став 1. тачка 1. Нацрта закона** предвиђа да је пушење забрањено у аутобусу, трамвају, тролејбусу, минибусу, такси возилу, кабини жичаре, авиону, возу, броду, хидроглисеру, трајкту, сплаву, као и у свим другим превозним средствима која се користе за јавни превоз путника.

Савет поставља питање да ли је обрађивач прописа разматрао алтернативу да у појединим превозним средствима у којима је предвиђена забрана пушења буде остављена могућност пушења али у посебним просторијама или на отвореном (на пример – у возу, броду или хидроглисеру)?

2. Члан 27. Нацрта закона предвиђа обавезу правних лица и предузетника у чијим објектима је забрањено пушење, односно у којима постоје изузеци од забране пушења у складу са овим законом, да ускладе свој рад са одредбама овог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Савет поставља питање да ли је обрађивач прописа разматрао могућност продужења наведеног рока, имајући у виду да обавезе које ће бити наметнуте правним лицима и предузетницима захтевају одређено време за уређење простора и организацију контроле забране пушења?

3. Члан 28. став 2. Нацрта закона предвиђа дужност одговорног лица да у угоститељском објекту који није у саставу другог простора у коме је пушење забрањено у складу са овим законом (нпр. у саставу тржног центра, угоститељски објекти у саставу послодавца и др.) да, ако у угоститељском објекту није забранило пушење у свим просторијама, одреди најмање 50% простора, односно столова, пултова, шанкова и других површина на којима се служи пиће и који су груписани у једну визуелну целину, као простор у коме је пушење забрањено.

У самој Анализи ефеката прописа, обрађивач прописа је навео да је политика елиминације дуванског дима из затвореног простора, а коју овај закон предвиђа, исплативија опција од наведених, међу којима је и одвајање пушачких и непушачких зона у истом физичком простору, при чему нема потпуне физичке баријере између зона и где ваздух слободно циркулише између њих. Имајући у виду да је обрађивач прописа **ставом 6. члана 28. Нацрта закона** предвидео могућност да угоститељски објекти имају подељен простор, односно столове, пултове, шанкове и друге површине у којима се, односно за којим је дозвољено пушење, најкасније до 1. јануара 2012. године, од ког рока је у том простору пушење забрањено, Савет

поставља питање да ли је, у прелазном периоду, подела простора најбоље могуће решење? Обрађивач прописа није образложио разлоге из којих се определио за алтернативу поделе простора, те Савет позива обрађивача прописа да то и учини.

Имајући у виду напред наведено, Савет констатује да образложење Нацрта закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, који је Савету за регулаторну реформу поднело на мишљење Министарство здравља, САДРЖИ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Млађан Динкић

